Veiligheidsbeleid

de Vreedzame School

basisschool
Lambertus

Basisschool Lambertus
Meestersweg 5
6071 BN Swalmen
tel 0475-508144
e-mail: info@lambertusswalmen.nl
website: www.lambertusswalmen.nl

Inhoudsopgave

Visie, doelen en uitgangspunten	3
Het monitoren van het sociale klimaat: de veiligheidsthermometer	5
Het voorkomen van pesten en sociale veiligheid	7
Ingrijpen bij plagen	14
Ingrijpen bij pesten: de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA)	15
Digitaal pesten	17
Herstelgesprekken	18
Schorsing en verwijdering	19
Coördinator sociaal veilig klimaat	20
Ouders betrekken bij ons veiligheidsbeleid	21
Matrix goed vreedzaam gedrag	22
Gedragskaart basisschool Lambertus	24
Kwartaalplannen goed vreedzaam gedrag	26
Bijlagen:	31 ev

- Nieuwsbrief Blok 1
- Nieuwsbrief Blok 2
- Nieuwsbrief Blok 3
- Nieuwsbrief Blok 4
- Nieuwsbrief Blok 5
- Nieuwsbrief Blok 6

N.B: Bij de samenstelling van dit veiligheidsplan hebben we gebruik gemaakt van de map 'Werken aan sociale veiligheid' (behorende bij de Vreedzame School).

Visie, doelen en uitgangspunten

De Vreedzame School als preventiekader: een sociaal veilig klimaat!
Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid op onze school is het programma van de Vreedzame School.
De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving. Verbinding tussen mensen is de rode draad in het gehele programma dat loopt van groep 1 tot en met groep 8.

Met de Vreedzame School besteden we aandacht aan basale sociale-emotionele en burgerschapscompetenties die wenselijk zijn in een democratische samenleving, zoals je kunnen verplaatsen in een ander, op een democratische manier met elkaar beslissingen nemen, openstaan voor verschillen tussen mensen, constructief conflicten oplossen, omgangsvaardigheden en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap.
Wij willen de kinderen op onze school zich niet alleen optimaal laten ontwikkelen in de academische vakken, zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van leerlingen. Dat het ook mensen worden die op hun beurt een bijdrage aan de samenleving zullen leveren. Met elke generatie vormen we immers opnieuw onze samenleving.

Preventieve maatregelen: onze aanpak voor sociale veiligheid
Onze school wil een school zijn waar álle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Een school waar we verantwoordelijk zijn naar elkaar. Pas dan kun je optimaal leren en ontwikkelen. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen. Dit doen we dus met name met het programma De Vreedzame school, dat vanaf 2015 op onze school wordt ingevoerd.

Hieronder werken we deze preventieve maatregelen nader uit.

We maken bewust een onderscheid tussen *pesten* en *plagen*. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontaardt een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan.
Ook leren we de kinderen wat een misverstand is of een meningsverschil.

Pesten

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

We zien pesten als een vorm van agressief gedrag (***Salmavelli, 2010***) dat niet acceptabel is.

Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.
Pesten behoort tot het repertoire van kinderen en het wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme.
Wij bieden op onze school een sterk tegenwicht: de klas en school moet een positieve sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm aanwezig is die ervoor zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap en dat je het recht hebt om jezelf te zijn. Maar dat je dan ook de plicht hebt om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht heeft. Dat is burgerschap: werkelijk een positief verschil maken in het leven van de ander.
Wij willen een school zijn waarin zorg voor elkaar centraal staat. Een school met een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie. Een school met een ‘inclusief’ groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we veel gevallen van ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt grijpen we snel in! En dat ingrijpen doen we samen met de groep leerlingen en ouder(s).

Aanpak van pesten en sociale onveiligheid

Als er zich dus toch pestincidenten voordoen, gaan we altijd eerst na of we werkelijk te maken hebben met pestproblematiek, of dat het toch om een misverstand, meningsverschil, conflict, ruzie of plagen gaat.

We kijken of het programma van de Vreedzame School (nog) goed wordt uitgevoerd in de betreffende groep. Als dit niet het geval is, wordt hier opnieuw aandacht aan besteed.
Ook kijken we of de groepsvergadering frequent en volgens afspraak wordt uitgevoerd.

Vervolgens is er soms meer nodig. We hanteren daarbij een glijdende schaal: van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot steungroep en uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) schorsen of verwijderen van leerlingen. In de navolgende paragrafen worden de stappen in de aanpak van pestproblemen verder toegelicht.

Het monitoren van het sociale klimaat: de veiligheidsthermometer

Hoe volgen wij structureel de veiligheid van ons klimaat?

- We gaan structureel na of de doelen van de Vreedzame School wel gehaald worden, met behulp van het afnemen van de vragenlijst Viseon van Cito.

- De groepsvergadering: elke groep houdt tussen elke vakantieperiode een groepsvergadering. Samen met de leerlingen wordt preventief het sociale klimaat besproken, en indien nodig wordt er samen naar oplossingen gezocht waar de groep voor verantwoordelijk is. Hier wordt verslag van gemaakt (soms door kinderen als het kan). Dit is data voor onze monitoring die we regelmatig bekijken en analyseren.

- De mediatoren: zij hebben dagelijks dienst tijdens speelmomenten. Zij checken regelmatig de veiligheid van kinderen met behulp van een checkkaart. Zo maken we ook de leerlingen verantwoordelijk voor het monitoren en dus bewaken van de sociale veiligheid.

- We betrekken de ouders hierbij, en checken ook bij hen de sociale veiligheid middels een aantal standaardvragen die tijdens de informatiegesprekken worden ingevuld. Ook dit is data voor de analyse van de sociale veiligheid op onze school.

- Daarnaast nemen we ook jaarlijks de veiligheidsthermometer af, een instrument dat inzicht geeft in de *beleving* van de sociale veiligheid van de leerlingen, in de *feitelijke aantasting* van de sociale veiligheid en het *welbevinden* van de leerlingen.

De veiligheidsthermometer bestaat uit twee versies: een voor de leerlingen van de groepen 2, 3 en 4, en een voor de leerlingen van de groepen 5, 6, 7 en 8.

Analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- Op individueel niveau zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst) en nagaan of er op individueel niveau directe actie nodig is. De input van de groepsvergadering wordt ook gebruikt. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprekje te voeren met de leerlingen die het betreft. Met name als leerlingen voor een score bij bepaalde vragen ‘altijd’ of ‘onveilig’ hebben gekozen (de meest negatieve score) is er reden voor zorg en nader onderzoek. Soms worden de antwoorden van leerlingen beïnvloed door recente, negatieve gebeurtenissen, en moet er niet zo zwaar getild worden aan de uitslag. Maar soms is er sprake van langdurige problematiek, en is er een aanpak nodig.
- Ook op groepsniveau worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een positieve of negatieve uitslag.

Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend? Passend bij het gedachtegoed van ‘Vreedzaam’ is een bespreking met de groep zelf. De groepsleerkracht vat de resultaten samen en bespreekt deze met de groep.

- Op schoolniveau worden (in de vreedzame stuurgroep, waarin ook de directie zitting heeft) de resultaten van alle groepen en alle verzamelde data besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.
- Deze stuurgroep vormt de monitorgroep van onze school.

Het voorkomen van pesten en sociale veiligheid

Zoals we hiervoor al aangaven leggen we met het programma van de Vreedzame School een fundament voor een sterk en positief tegenwicht tegen pestgedrag. We nemen stelling door middel van onze **grondwet** (pedagogische doelen):

- Wij zijn een Vreedzame School die werkt aan een cultuur van verbondenheid;
- We willen dat elk kind en elke volwassene zich veilig en gerespecteerd voelt;
- Voor iedereen moet school leuk zijn;
- Daar nemen we allemaal -groot en klein- onze verantwoordelijkheid voor.

Uitdragen van een positieve sociale en morele norm

Gedrag wordt voor een groot deel bepaald door de sociale norm in de omgeving. Leerlingen zijn gevoelig voor de vraag: 'wat wordt er hier van mij verwacht?' Om positief gedrag van leerlingen te stimuleren willen we expliciet een positieve sociale en morele norm uitdragen. Dit doen we onder andere door:

- Het naleven en uitdragen van de grondwet.
- een 'vreedzaam schoolbord' in alle groepen waarop alle behandelende facetten (o.a. spreuken) binnen de gegeven lessen zichtbaar zijn én waarop leerlingen gecomplimenteerd worden voor iets wat ze hebben gedaan.
- de omgangsafspraken, de positieve gedragsverwachtingen en het logo van de Vreedzame School hangen zichtbaar in de school.
- positieve bekrachtiging van gedrag dat gewenst is door allen via b.v. opstekers; directe correctie van ongewenst en onacceptabel gedrag van kinderen dat haaks staat op de norm; in een matrix zijn de gewenste gedragsverwachtingen uitgewerkt voor alle locaties.
- aanwezigheid van de directeur bij de ingang van de school om de leerlingen 's ochtends te begroeten, een opsteker te geven, belangstellend te informeren, of hen aan te spreken op ongewenst gedrag zoals b.v. rennen door de gang enzovoort.
- Ook de leerkrachten begroeten de leerlingen en de ouders.

De klas en school: een gemeenschap

Wij vormen samen een gemeenschap van mensen. We willen alle leerlingen het gevoel geven dat ze onderdeel zijn van die leefgemeenschap die de school en de klas vormen, dat hun aanwezigheid 'verschil maakt' en dat de klas of de school minder leuk zijn als hij of zij er niet bij is. We zien de klas en school dus als een minigemeenschap of minidemocratie.
Dit doen we onder andere door kinderen veel te laten samenwerken met verschillende leerlingen (met behulp van coöperatieve werkvormen), door samen omgangsafspraken te maken, samen te bedenken welke (organisatorische én sociale) taken er in de klas zijn en die met elkaar verdelen, enzovoorts. In die leer- en leefgemeenschap maken we van de school een democratische oefenplaats.

In het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen (met de lessen van blok 1 van de Vreedzame School). Een sterke groep bevordert immers zowel het welbevinden van leerlingen als de resultaten.

Het voorgaande heeft evenzeer betrekking op de school. Het maakt veel uit of leerlingen zich verbonden voelen met de school als geheel en als zij de school als een gemeenschap ervaren. Die gemeenschap bestaat dan − als het goed is − uit alle andere leerlingen, alle leerkrachten en alle ouders.

Investeren in de relatie met de leerlingen en de ouders

We vinden het heel belangrijk dat alle leerlingen een goede relatie hebben met hun eigen leerkracht. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een gevoel van veiligheid. We vragen van onze leerkrachten dat ze investeren in het leren kennen van de eigen leerlingen en in de onderlinge relatie. Ieder kind moet voelen dat het er toe doet, dat de leerkracht het fijn vindt dat hij of zij er vandaag weer is. Alle leerkrachten zorgen ervoor dat ze aan het begin van het jaar tussen de bedrijven door met iedere leerling een gesprekje voeren over persoonlijke zaken als dingen waar ze tegenop zien, die ze leuk vinden of spannend, hoe het thuis gaat en wat ze graag doen na schooltijd.

Leerlingen worden medeverantwoordelijk (actief burgerschap)

Als de klas een gemeenschap is, dan voelen leerlingen zich betrokken bij en medeverantwoordelijk voor wat er gebeurt in de klas. Bij ons op school krijgen leerlingen een stem en leren zij die stem op een verantwoorde wijze te gebruiken. We geven leerlingen niet zozeer een stem om op te komen voor hun eigen belang, maar we willen dat ze zich medeverantwoordelijk gaan voelen voor het algemeen belang. We willen dat zij hun steentje bijdragen aan het algemeen belang, aan de gemeenschap. En daar zullen ze zich eerder verantwoordelijk voor voelen als ze ook echt mogen meedenken en als ze serieus worden genomen.
Zo werken we met leerlingmediatoren en met groepsvergaderingen (leerlingenraad) waarin leerlingen mee mogen beslissen over zaken die hun aangaan. We laten oudere kinderen jongere kinderen helpen bij allerlei activiteiten. En – specifiek gericht op ongewenst gedrag als pesten – leren we de leerlingen dat ze op kunnen en moeten komen voor gepeste medeleerlingen, dat ze ‘verdedigers’ kunnen zijn. En dit is ook onze verwachting: pesten accepteren we namelijk niet!

Opstekers

We streven dus naar een positief sociaal klimaat, waarin ieder kind zich veilig voelt, waarin respect is voor elkaar en waarin iedereen makkelijk samenwerkt met iedereen. Een op het eerste gezicht eenvoudig, maar zeer belangrijk middel om hier toe te komen is het geven van ‘opstekers’, oftewel complimenten.

Kinderen (niet alleen kinderen, dat geldt helaas ook voor volwassenen) hebben de neiging om de negatieve gedragingen te benoemen en het positieve als vanzelfsprekend te beschouwen. In de Vreedzame School leren we iedereen heel bewust positief gedrag te benoemen in de vorm van een 'opsteker'.
Als iedereen in de groep in staat is om elkaar complimenten te geven, en zo hun waardering voor elkaar uit te spreken, ontstaat er langzamerhand een steeds positievere sfeer in de groep. En daarmee een cultuur waarin het normaal is om de nadruk te leggen op wat goed gaat. Een klimaat waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, zich gewaardeerd weten, het gevoel hebben dat het er toe doet dat ze er zijn. Met behulp van PBS (Positive Behaviour System) voegen we daar nog de schoolbrede aanpak van positieve bekrachtiging aan toe.

Een grondwet: basisregels in de school
Pesten lijkt vaker voor te komen in een weinig gestructureerde omgeving en in een omgeving waar leerlingen onvoldoende voelen wat de sociale norm is. Duidelijke regels in de klas en in de school zijn dus van belang. Bij ons op school hebben we een **grondwet**: een set **basisregels** die vervolgens uitgewerkt kunnen worden in concrete verwachtingen ten aanzien van het gedrag.
Die regels komen voort uit onze pedagogische doelstellingen (de belangrijkste waarden) van de school. De Vreedzame School biedt hiervoor een expliciet pedagogisch kader. Zoals eerder vermeld, is het streven met het programma van de Vreedzame School dat leerlingen:

- op een democratische manier gezamenlijk besluiten kunnen nemen;
- conflicten constructief kunnen oplossen;
- zich zorgzaam en verantwoordelijk opstellen ten aanzien van de gemeenschap;
- openstaan voor verschillen tussen mensen.

Deze doelen zijn terug te vinden in de thema's van de lesblokken, in positieve bewoordingen gevat:

1 We horen bij elkaar
2 We lossen conflicten zelf op
3 We hebben oor voor elkaar
4 We hebben hart voor elkaar
5 We dragen allemaal een steentje bij
6 We zijn allemaal anders

Onze grondwet luidt:

- Wij zijn een Vreedzame School die werkt aan een cultuur van verbondenheid;
- We willen dat elk kind en elke volwassene zich veilig en gerespecteerd voelt;
- Voor iedereen moet school leuk zijn;
- Daar nemen we allemaal -groot en klein- onze verantwoordelijkheid voor.

Naast het werken vanuit de basisprincipes (grondwet) van de Vreedzame School, gelden op onze school een drietal basisregels die betrekking hebben op de omgang met elkaar en met materiële zaken. Deze **basisregels** betreffen:

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
- De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet.
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.

Van grondwet naar groepsregels en omgangsafspraken

We introduceren in de eerste week van het nieuwe schooljaar de grondwet aan alle leerlingen in de groepen. Zo wordt meteen aan het begin van het schooljaar de trend gezet: 'Zo doen we het hier op basisschool Lambertus!'

Om de leerlingen duidelijk te maken om welk gedrag het gaat bij de regels, demonstreren de leerkrachten het gedrag dat wel en niet bij de regels hoort. Zo worden de omgangsregels met elkaar gevuld en begrijpt iedereen wat er met de regels wordt bedoeld.

De regels vormen op deze manier een kader voor gewenst gedrag: 'Zo doen we het op onze school!' Deze regels zijn vervolgens zichtbaar in de algemene ruimtes en in iedere groep. Deze regels (grondwet) vormen een soort 'kapstok' waaraan de groepsregels worden 'opgehangen'. In de lessen van De Vreedzame School (in blok 1) wordt samen met de leerlingen gesproken over de grondwet, de eigen groepsregels en de omgangsafspraken die elke klas met elkaar wil maken om ervoor te zorgen dat het voor iedereen in de klas prettig en veilig is. De regels worden door volwassenen opgesteld, de leerlingen maken samen (omgangs)afspraken. Aan het begin van het jaar, tijdens blok 1, maakt iedere leerkracht in zijn of haar groep bekend welke groepsregels er gelden in de klas. Daarbij wordt de link gelegd met de grondwet op schoolniveau, zodat kinderen begrijpen dat de groepsregels afgeleid zijn van de grondwet. 'De grondwet geldt voor de hele school en dit zijn de regels van de groep!' Om die reden zijn de grondwetregels in iedere groep aanwezig. Vervolgens wordt in elke groep samen met de leerlingen omgangsafspraken gemaakt en op een afsprakenposter vastgelegd: 'Zo willen we het in onze groep'.

Aanleren en handhaven van gedragsregels

Met het opstellen van gedragsregels zijn we er nog niet. Gedrag dat bij een bepaalde regel hoort, moet vrijwel altijd worden aangeleerd. Dus, zeker bij jonge leerlingen, oefenen we de gedragsregels met de hele klas.

Maar het opstellen van regels en het aanleren van het bijbehorende gedrag is op zich ook nog niet voldoende. Het handhaven van regels vraagt ook iets aan gedrag van de leerkracht (of andere volwassenen in de school). Bijvoorbeeld:

- modelgedrag vertonen;
- leerlingen herinneren aan de regel;
- leerlingen bevragen als ze zich toch niet aan de regel houden en een opsteker geven als ze het vervolgens wel doen;

- met de leerlingen meelopen, of boven of beneden staan kijken op de trap;
- leerlingen aanspreken die zich niet aan de regel houden.

Om het naleven van gedragsregels te bevorderen, is het tevens van belang dat:
- alle leerkrachten in de klassen (indien nodig) regelmatig terugkomen op een of meer regels waar de leerlingen moeite mee hebben door de gedragsinstructie in de klas te herhalen;
- alle volwassenen in de school helpen bij het toezicht houden op het naleven van de regel; het team maakt afspraken over wie op welke plek toezicht houdt (op basis van PBS).

Bij het overtreden van de regels: zinvol straffen

Er zullen altijd situaties zijn waarbij leerlingen de regels overtreden en zich niet houden aan afspraken. Bij ernstige overschrijdingen van de grenzen zijn maatregelen of straffen nodig. Uiteraard straffen we bij ons op school af en toe leerlingen. We zijn ons er echter ook van bewust dat straffen niet altijd leidt tot de gewenste gedragsverandering, eerder tot meegaandheid: het volgen van de regels uit angst voor maatregelen. Het bezwaar hiervan is dat de leerling niet zelf nadenkt, niet reflecteert op zijn of haar eigen gedrag en op alternatieven voor dat gedrag. Er zijn enkele voorwaarden voor een 'zinvolle' straf, een straf die wel kan leiden tot verandering van gedrag. Wil een straf zinvol zijn, dan moet rekening worden gehouden met de behoefte van de leerling aan relatie, autonomie en competentie:
- Relatie**:** we spreken de leerling individueel aan, op zo'n manier dat de relatie niet verbroken is. We laten zien dat het om het gedrag gaat en niet om de persoon. We helpen hem of haar de fout te herstellen ('Wout, ik vind je een leuke jongen hoor, maar wat je nu hebt gedaan, kan echt niet!').
- Autonomie**:** We zorgen ervoor dat de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem, van het vinden van een oplossing, het maken van een plan en het uitvoeren van dat plan ('Wat heb je bedacht om dit te gaan oplossen?').
- Competentie**:** We gaan ervan uit dat de leerling zelf met een goede oplossing komt en die ook uitvoert. En we laten onze waardering blijken als dat lukt ('Ik weet zeker dat je daartoe in staat bent. Zo ken ik je. Fijn dat je dat zo hebt gedaan!').

Een ander belangrijk aspect van een 'zinvolle' straf is eigenaarschap. Straffen kunnen tot gedragsverandering leiden als de dader de straf als zinvol ervaart. Dat gebeurt vaak pas als de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem en vervolgens zelf wil nadenken over de oplossing ervan. We steken dus eerst tijd en energie in het bewust maken van de leerling dat het vooral zijn of haar probleem is. Daarna kan de leerling gevraagd worden of hij of zij er iets aan wil doen en indien dat het geval is, luidt de vraag: 'En hoe denk je het op te lossen?'. De 'straf' zal dan in het licht komen te staan van 'herstellen': soms daadwerkelijk de (fysieke) schade herstellen, soms het vertrouwen weer winnen, enzovoort. We noemen dat de herstelaanpak.

Toezicht bij ons op school

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Leerlingen hebben (naast gelegenheid om te oefenen met zelfstandigheid, en naast ondersteuning daarbij van volwassenen) ook altijd toezicht nodig. Leerlingen houden zich niet vanzelfsprekend aan regels en zijn geneigd grenzen te verkennen. Ze hebben het nodig dat die grenzen worden aangegeven door volwassenen. Bovendien kan in een situatie waarin onvoldoende toezicht en dus onvoldoende 'leiding' is, onveiligheid in een groep leerlingen sluipen.

De risicovolle periodes op een schooldag zijn de overgangen van bijvoorbeeld de klas naar het gymlokaal of naar het schoolplein, de pauzes op het plein, het overblijven en de tijdstippen vlak voor of vlak na het begin van de school. Wij hebben met ons team duidelijke afspraken gemaakt rondom het toezicht op verschillende plekken:

- schoolplein (bij in- en uitgaan van de school)
- schoolplein (pauzes)
- bij feesten en voorstellingen in de aula
- de toiletten
- de fietsenstalling
- de gangen bij het in- en uitgaan van de klassen.

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, hebben we samen met de leerlingen besproken welk gedrag van de leerlingen in welke situaties wordt verwacht.

<u>Bij het in- en uitgaan van de school:</u>

Op onze Vreedzame School vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind er toe doet. Het is belangrijk dat jij er bent! Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle professionals in de school zijn hier zowel in de ochtend als in de middag bij betrokken. We hebben hierover de volgende specifieke afspraken gemaakt:

- De entree van de school ziet er uitnodigend en verzorgd uit.
- Er zijn afspraken over de tijd waarop de deur open- en dichtgaat.
- Tien minuten voor de schooldeur opengaat, gaan een leerkracht alvast op het schoolplein staan (buitenbeurt) en maken actief contact met de al aanwezige kinderen.
- De directeur staat bij de hoofdingang als deze open gaat en verwelkomt elk kind persoonlijk door hem of haar een goedemorgen te wensen.
- De ouders worden aangekeken en gedag gezegd.
- De leerkrachten voelen zich verantwoordelijk voor álle kinderen en stralen dit ook uit.
- Er wordt op een vriendelijke doch duidelijke manier omgegaan met telaatkomers. Hier zijn afspraken over gemaakt.

Bij gymnastiek:

- We lopen op een afgesproken manier naar de gymzaal en terug naar de klas.
- In de kleedkamers gedragen we ons volgens duidelijk afgesproken regels.
- We helpen bij het klaarzetten en opruimen van de materialen (volgens een vast rooster).
- Conflict lossen we met elkaar op.

Op de gang:

- We lopen op een afgesproken manier op de gang.
- We gaan via afgesproken routes naar onze klas.

Tijdens een voorstelling:

- We hebben duidelijke regels voor ons gedrag bij een voorstelling en leven die na.

Leerlingenraad

Wij kiezen ervoor als school om bij het bevorderen van de sociale veiligheid binnen de school zoveel mogelijk de leerlingen in te schakelen. Om de sociale veiligheid in kaart te brengen, hebben we een leerlingenraad ingericht: een raad van, voor en door onze kinderen die zich onder andere buigt over hoe veilig de school is en wat er moet gebeuren om de school nog veiliger te maken. Met name het bespreken van positieve zaken voert de boventoon binnen deze overleggen.

Ingrijpen bij plagen

We zijn attent op **plaagsituaties** in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare, en kan makkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. We besteden er in de lessen van blok 1 aandacht aan. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een buddy in: een medeleerling die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken. Ook kunnen we de mediatoren vragen te helpen.

Ingrijpen bij pesten: de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA)

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, zoals in het voorgaande is beschreven (en of het programma van de Vreedzame School nog wel goed wordt uitgevoerd). Maar soms is er meer nodig.

1) Leerlingen helpen leerlingen

In de eerste plaats vragen we altijd aan andere leerlingen om te helpen. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als 'verdedigers'. Denk b.v. maar aan 'STOP hou op' en de 'Praat het uit methode'.

2) De groep helpt de leerling via groepsvergadering
3) De steungroepaanpak

Als er meer nodig is hanteren wij een aanpak van pesten die goed past bij de uitgangspunten van de Vreedzame School: de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA). De aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht (of IB-er) en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met een zorgvuldig samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. Belangrijke elementen van de aanpak zijn: geen schuld, verwijten of straf, we gaan uit van het goede in ieder kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen.

In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. ***Gesprek met het gepeste kind****.* De leerkracht (of een ander teamlid van de school) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes.
   We vragen in dit gesprek aan de leerling of hij of zij wil dat de ouders op de hoogte zijn van de gesprekken. Als een externe of een andere volwassene (niet de eigen groepsleerkracht) binnen de school deze gesprekken gaat voeren, lichten we de ouders altijd in.
2. ***Gesprek met de steungroep****.* Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
3. ***Tweede gesprek met de gepeste.*** Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.

4. **Tweede gesprek met de steungroep.** Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.
5. ***De confronterende aanpak.***

Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren herhaald worden om ervoor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

Digitaal pesten

Digitaal pesten, online pesten of cyberpesten is een nieuwe vorm van pesten, maar de basis van de aanpak is dezelfde als bij ‘klassiek’ pesten. Wat je in het ‘echte leven’ niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico’s met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Daarom vinden wij het belangrijk om kinderen leren om te gaan met sociale media, en dat we kinderen opvoeden tot *digitaal burger*.

Vanaf het moment dat mobieltjes een rol gaan spelen in de groep gaat de groepsleerkracht met de groep in gesprek over de manier waarop ze hiermee om kunnen gaan. We zetten direct ook op dit terrein een duidelijke norm neer: ‘Zo doen we dat hier op school met sociale media!’

Problemen op dit gebied worden direct gebruikt als ‘teachable moments’, als een gelegenheid om afspraken te maken over het gebruik van sociale media, bijvoorbeeld de groepsapp. Ook bij digitaal pesten spelen we zo vroeg mogelijk in op signalen. We stimuleren leerlingen zelf om incidenten direct te melden bij de leerkracht. Vervolgens nemen we onmiddellijk de tijd om hierover met de leerling(en) te praten.

Afhankelijk van wat de betrokken leerling hierin aangeeft en afhankelijk van onze inschatting of dit in de groep besproken kan worden, maken we dit bespreekbaar in de groep.

Herstelgesprekken

De hiervoor beschreven oplossingsgerichte pestaanpak (OPA) is niet altijd mogelijk, of geeft soms geen resultaat: de pester stelt zijn of haar gedrag niet bij. Soms zijn de pestsituaties zo ernstig dat er iets anders moet gebeuren. Of soms wil de gepeste leerling niet meewerken. Soms valt de pester in herhaling en komt de grens van het toelaatbare in de school in het vizier.

Ter bescherming van de gepeste leerling zullen we – als alle pogingen (inclusief externe hulpverlening en een laatste waarschuwing) geen resultaat hebben gehad - moeten overgaan tot schorsing of verwijdering. Een dergelijke noodoplossing is natuurlijk geen oplossing van het probleem. Vaak blijven de leerlingen elkaar ontmoeten in de buurt. Het onopgeloste probleem krijgt dan mogelijk een vervelend vervolg buiten school. Om die reden geven we, voordat de fase van schorsing en/of verwijdering ingaat, aan de betrokkenen een laatste kans om de situatie te herstellen.

We gebruiken hierbij de vorm van herstelgesprekken. De betrokken partijen komen bij elkaar met als doel om de ‘schade’ te herstellen. Het gaat dan niet alleen om herstel van de (materiële of emotionele) schade, maar vooral ook om het herstel van de relatie. Naast de pester en het gepeste kind worden bij voorkeur ook anderen (familieleden, vrienden, andere betrokkenen) bij het gesprek betrokken. Een voorwaarde voor een dergelijk herstelgesprek is uiteraard dat de pester (en diens ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed, het aanhoren van het verhaal van het gepeste kind (en diens ouders) over de zware gevolgen van het pesten, en dat zij bereid zijn excuses te maken.

De basisvragen die centraal staan bij herstelbijeenkomsten zijn:

- Wat is er gebeurd?
- Wat dacht je op dat moment en hoe denk je er nu over?
- Wie is er door het gebeurde beschadigd, benadeeld, en hoe?
- Hoe zorgen we ervoor dat iedere betrokkene zijn kant van het verhaal kan laten horen?
- Wat is nodig om te herstellen wat er is gebeurd?
- Wat leren we hierover voor de toekomst?

Schorsing en verwijdering

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.
Leerlingen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen, schelden e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen, kiezen ervoor zich niet aan de schoolregels te houden en op die manier hun verbinding met de groep te verbreken:

- Deze leerlingen worden voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur.
- De ouders worden hiervan in een gesprek op de hoogte gesteld door middel van een gesprek. De directeur bespreekt met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.
- De leerling mag de volgende dag in de eigen groep laten zien dat het zich wel aan de schoolregels kan houden. Verschillende vormen van hulp (zie boven) kunnen hiertoe worden ingezet.

Als een dergelijke situatie zich herhaaldelijk voordoet, volgt er een gesprek tussen school en ouders. Hierin wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden de ouders op de hoogte gesteld van een vervolgprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert. Als zich – na dit gesprek – toch weer een vergelijkbare situatie voordoet, worden de ouders opgebeld en gevraagd hun kind te komen halen of de volgende dag thuis te houden. Ook dan mag het kind de dag erna weer in de groep terugkeren. De afdeling leerplicht van de gemeente en het schoolbestuur worden op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft. Alleen de directie kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.
In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing van meerdere dagen. In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgtraject betrokken. Ouders hebben het recht om binnen vijf werkdagen bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing.

Coördinator sociaal veilig klimaat

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van Sociale Veiligheid, inclusief pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Wij kiezen ervoor om deze taak mee te nemen in het bredere perspectief van de pedagogische opdracht van de school, en de domeinen van sociale competentie en burgerschapsvorming.
De taken van een 'coördinator sociaal veilig klimaat' zijn op onze school opgenomen in de taken van de stuurgroep Vreedzame School (bestaande uit drie leerkrachten: onderbouw, middenbouw en bovenbouw). De taakomschrijving van de stuurgroep Vreedzame School ziet er als volgt uit:

- Ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid en aanpak m.b.t. burgerschap / de Vreedzame School binnen het curriculum en het sociaalpedagogische klimaat van de school.
- Het bijhouden van literatuur over vakdidactisch onderwijs en zich op de hoogte houden van onderzoek en ontwikkelingen mede in het kader van de wet BIO.
- Adviseren bij de keuze, aanpak en implementatie van nieuwe methodes en/of materialen of software op het terrein van burgerschap / de Vreedzame School.
- Op verzoek fungeren als vraagbaak en luisterend oor voor collega's, ondersteunen van beginnende collega's op het betreffende vakgebied, bieden van klassenconsultaties en nabesprekingen.
- Draagt bij aan de versterking van de inhoudelijke kennis en didactiek in het team op het vakgebied.
- De directie adviseren naar aanleiding van de analyse van kengetallen (bijv. de Veiligheidsthermometer) t.b.v. het bieden van een passend onderwijsaanbod op het vakgebied.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de Vreedzame School.
- De Vreedzame School agenderen in de teamvergaderingen.
- Organiseren ouderbijeenkomsten rondom de Vreedzame School.
- Verzorgen van de nieuwsbrieven voor ouders over de Vreedzame School.
- Het zorg dragen voor de zichtbaarheid van de Vreedzame School in lokalen, gangen en andere plekken in en om het gebouw.
- Fungeren als contactpersoon voor de leerlingmediatoren; regelmatige evaluatie met de mediatoren.

Ouders betrekken bij ons veiligheidsbeleid

Wij willen als school graag samen met de ouders optrekken op dit terrein, zoals b.v. de ouders betrekken bij de positieve momenten van sociale veiligheid. In het geval van incidenten zoeken we ook contact om samen te bespreken hoe we hiermee om zullen gaan. In de meer algemene zin willen we de ouders in ieder geval actief bij ons veiligheidsbeleid betrekken. Dat doen we door ze te informeren over wat de school doet aan het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag als pesten. En over bij wie ze terecht kunnen als er iets is. We nemen ouders heel serieus daarin.
Om er voor te zorgen dat de veiligheid in en om de school iets wordt waarvoor ouders en school zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen, gaan we met ouders het gesprek aan. Dat doen we door het organiseren van ouderavonden waarin de dialoog over de sociale veiligheid centraal staat.

N.B: In maart 2016 hebben we de beleidsnotitie 'visie op ouderbetrokkenheid' vastgesteld (MT – team – MR – OR), waarbij de uitgangspunten educatief partnerschap en veiligheid een centrale plaats innemen.

Matrix goed vreedzaam gedrag

GOED, VREEDZAAM GEDRAG VOOR EEN FIJNE SCHOOL

basisschool Lambertus

	Overal	Speelplaats	Gymzaal/ speelzaal	Gangen	Toiletten	Overblijven	Speciale bijeenkomsten
Samen in verbinding en respect voor elkaar	-Ik groet anderen. -Ik praat met iemand, niet over iemand. -Ik laat de ander uitpraten. -Iedereen mag een eigen mening hebben. -Ik geef de ander een opsteker.	-Ik speel met anderen en laat iedereen meedoen. -Als iemand alleen is vraag ik of hij mee wil doen.	-Ik moedig anderen aan. -Ik speel eerlijk en sportief.	-Ik gebruik mijn liniaalstem.	-Ik laat de deur dicht, indien het toilet bezet is.	-Ik wacht met eten op het signaal. -Ik wens anderen smakelijk eten. -Ik blijf aan tafel zitten tijdens het eten. -Ik praat niet met volle mond. -Ik luister naar de overblijfkrachten.	-Ik steek mijn hand op en ben gelijk stil als ik het stilteteken zie.
Respect voor materialen	-Ik ruim de spullen op waar ze horen. -Ik gebruik de materialen zoals ze bedoeld zijn. -Ik ben zuinig op het (school)materiaal en ruim alles netjes op.	-Ik ben zuinig op het speelgoed en ruim alles netjes op.	-Ik ben zuinig op het materiaal en ruim alles netjes op, met hulp van de leerkracht.	-Ik sluit op het einde van de dag de computer af. -Ik schuif na afloop altijd mijn stoel aan. -Ik laat alles netjes achter.	-Ik spoel het toilet na gebruik door. -Ik draai de kraan dicht. -Ik gebruik niet meer toiletpapier dan nodig is.	-Ik ruim mijn spullen netjes op in mijn tas. -Ik zet mijn tas naast de tafel op de grond. -Ik hang mijn tas op.	
Verantwoorde-lijkheid voor elkaar	-Ik help een ander. -Ik laat iedereen meedoen. -Ik houd mij aan de schoolregels.	-Ik raap spullen op en doe afval in de prullenbak als ik dit tegenkom. -Ik gebruik 'Praat het uit' bij conflicten. -Ik houd me aan de spelregels. -Als de bel gaat, ga ik	-Ik vind het fijn om te winnen, maar gun de ander dat ook. -Ik houd me aan de spelregels.		-Ik laat het toilet netjes achter. -Ik meld het als het papier op is.	-Ik luister naar de overblijfkrachten.	-Ik luister naar voordrachten. -Ik ga rustig terug naar de klas. -Ik heb respect voor anderen.

		direct in de rij staan.					
Veiligheid voor allen	-Ik houd handen en voeten thuis. -Ik stop pestgedrag.	-Ik speel op de juiste plek. -Ik gebruik de speeltoestellen zoals ze bedoeld zijn. -Ik zet de fiets in het fietsenrek.	-Ik gebruik de toestellen zoals ze bedoeld zijn. -Ik ga alleen de berging in, onder toezicht van een leerkracht.	-Ik loop door de gang. -Ik hang mijn jas en tas netjes op.	**-Ik ga zitten op de wc.** -Ik was mijn handen na ieder toiletbezoek. **!!!**	-Ik houd me aan de regels van het overblijven: 1. Ik heb respect voor een ander. 2. Ik laat een ander rustig eten. 3. Wat ik zelf kan, doe ik zelfstandig. 4. Ik ben zuinig op materiaal en ruim alles netjes op.	-Ik blijf zitten (op de stoel). -Ik wacht op het teken om terug te gaan naar de klas. -Ik houd de stoel vast zoals afgesproken is.

Gedragskaart basisschool Lambertus

Gedragskaart basisschool Lambertus

basisschool
Lambertus

Fysiek geweld, elkaar pijn doen (kinderen naar kinderen/ volwassenen)	
Direct sanctie!	
Onderbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
Midden- en bovenbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
	Na drie keer (tussen twee vakantieperiodes) een gesprek aangaan met ouders en kind.
Verbaal geweld (kinderen naar kinderen/ volwassenen)	
Stop, hou op met … **Waarschuwen met sanctie** **Sanctie**	
Onderbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
Midden- en bovenbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
	Na drie keer (tussen twee vakantieperiodes) een gesprek aangaan met ouders en kind.
Bewust iets kapot maken	
Direct sanctie!	
Onder-, midden- en bovenbouw	Gesprek met het kind door de leerkracht (ernst aangeven).
	Ouders bellen/ opzoeken na school.
	Kosten betalen.
Elkaar opstoken/ uitdagen/ buitensluiten/ pesten/ ruzie zoeken	
Stop, hou op met … **Waarschuwen met sanctie** **Gesprek met het kind (over impact/ gevolg van het gedrag)** **Sanctie**	
Onderbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
Midden- en bovenbouw	Kind afzonderen: buitenspel zetten, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
	Na drie keer (tussen twee vakantieperiodes) een gesprek aangaan met ouders en kind.

De opdracht van een leerkracht/ volwassene weigeren (ja, maar…)	
Waarschuwen met sanctie (je doet het nu of…) **Sanctie**	
Onderbouw	Kind afzonderen, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
Midden- en bovenbouw	Kind afzonderen, onder toezicht van de leerkracht.
	Gesprek met het kind door de leerkracht (nazorg).
	Werk mee naar huis.
	Ouders op de hoogte stellen.

NB: bekijk elke situatie goed, inzicht van de leerkracht! Uitzonderingen zijn mogelijk.

Kwartaalplannen goed vreedzaam gedrag

basisschool Lambertus

Het kwartaal plan Goed, vreedzaam gedrag

2017

Gangen

Week	Ruimte	Kernwaarden/ goed, vreedzaam gedrag	Aandachtspunten
Kerstvakantie			
Na de Kerstvakantie is er binnen de groepsvergadering aandacht voor de gedragsregels m.b.t. de gangen			
Week 1	**Gangen**		
Week 2	**Gangen**		
Week 3	**Gangen**	Ik loop door de gang.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 4	**Gangen**	Ik gebruik mijn liniaalstem.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 5	**Gangen**	Ik hang mijn jas en tas netjes op.	
Week 6	**Gangen**	Ik schuif na afloop altijd mijn stoel aan.	
Week 7	**Gangen**	Ik sluit op het einde van de dag de computer af.	
Week 8	**Gangen**	Ik laat alles netjes achter.	
Carnavalsvakantie			

Thema's per periode:
Zomer – Herfst: overal en speciale bijeenkomsten
Herfst – Kerst: speelplaats en speciale bijeenkomsten
Kerst – carnaval: gangen
Carnaval – meivakantie: toiletten
Meivakantie – Zomer: gymzaal/speelzaal

basisschool
Lambertus

Het kwartaal plan Goed, vreedzaam gedrag

2017

Toiletten

Week	Ruimte	Kernwaarden/ goed, vreedzaam gedrag	Aandachtspunten
Carnavalsvakantie			
Na de Carnavalsvakantie is er binnen de groepsvergadering aandacht voor de gedragsregels m.b.t. de toiletten.			
Week 10	**Toiletten**	Ik laat de deur dicht, indien het toilet bezet is.	
Week 11	**Toiletten**	Ik ga zitten op de wc.	
Week 12	**Toiletten**	Ik gebruik niet meer toiletpapier dan nodig is.	
Week 13	**Toiletten**	Ik spoel het toilet na gebruik door.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 14	**Toiletten**	Ik was mijn handen na ieder toiletbezoek! Ik draai de kraan dicht.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 15	**Toiletten**	Ik laat het toilet netjes achter.	
Week 16	**Toiletten**	Ik meld het als het papier op is	
Meivakantie			

Thema's per periode:
Zomer – Herfst: overal en speciale bijeenkomsten
Herfst – Kerst: speelplaats en speciale bijeenkomsten
Kerst – carnaval: gangen
Carnaval – meivakantie: toiletten
Meivakantie – Zomer: gymzaal/speelzaal

basisschool
Lambertus

Het kwartaal plan Goed, vreedzaam gedrag

2017

Gymzaal/speelzaal

Week	Ruimte	Kernwaarden/ goed, vreedzaam gedrag	Aandachtspunten
Meivakantie			
Na de Meivakantie is er binnen de groepsvergadering aandacht voor de gedragsregels m.b.t. de gymzaal/speelzaal			
Week 19	**Gymzaal/speelzaal**	Ik moedig anderen aan.	
Week 20	**Gymzaal/speelzaal**	Ik speel eerlijk en sportief.	
Week 21	**Gymzaal/speelzaal**	Ik houd me aan de spelregels.	
Week 22	**Gymzaal/speelzaal**	Ik vind het fijn om te winnen, maar gun de ander dat ook.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 23	**Gymzaal/speelzaal**	Ik gebruik de toestellen zoals ze bedoeld zijn.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 24	**Gymzaal/speelzaal**	Ik ben zuinig op het materiaal en ruim alles netjes op, met hulp van de leerkracht.	
Week 25	**Gymzaal/speelzaal**	Ik ga alleen de berging in, onder toezicht van een leerkracht.	
Week 26	**Gymzaal/speelzaal**		
Week 27	**Gymzaal/speelzaal**		
Week 28	**Gymzaal/speelzaal**		
Zomervakantie			

Thema's per periode:
Zomer – Herfst: overal en speciale bijeenkomsten
Herfst – Kerst: speelplaats en speciale bijeenkomsten
Kerst – carnaval: gangen
Carnaval – meivakantie: toiletten

Meivakantie – Zomer: gymzaal/speelzaal

basisschool Lambertus

Het kwartaal plan Goed, vreedzaam gedrag

2017

Overal en Speciale momenten

Week	Ruimte	Kernwaarden/ goed, vreedzaam gedrag	Aandachtspunten
Zomervakantie			
Na de zomervakantie is er binnen de groepsvergadering aandacht voor de gedragsregels m.b.t. overal en speciale bijeenkomsten			
Week 35	**Overal**	Ik groet anderen Ik houd me aan de schoolregels	
Week 36	**Overal**	Ik gebruik de materialen zoals ze bedoeld zijn. Ik ben zuinig op het (school)materiaal en ruim alles netjes op. Ik ruim de spullen op waar ze horen.	
Week 37	**Overal**	Ik help een ander. Ik laat iedereen meedoen.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 38	**Overal**	Ik praat met iemand, niet over iemand. Ik laat de ander uitpraten.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 39	**Overal**	Iedereen mag een eigen mening hebben. Ik geef de ander een opsteker.	
Week 40	**Overal**	Ik houd handen en voeten thuis. Ik stop pestgedrag.	
Week 41	**Speciale Momenten**	Ik steek mijn hand op en ben gelijk stil als ik het stilteteken zie. Ik luister naar voordrachten. Ik heb respect voor anderen.	
Herfstvakantie			

Thema's per periode:

Zomer – Herfst: overal en speciale bijeenkomsten
Herfst – Kerst: speelplaats en speciale bijeenkomsten
Kerst – carnaval: gangen
Carnaval – meivakantie: toiletten
Meivakantie – Zomer: gymzaal/speelzaal

basisschool
Lambertus

Het kwartaal plan Goed, vreedzaam gedrag

2017

Speelplaats en Speciale momenten

Week	Ruimte	Kernwaarden/ goed, vreedzaam gedrag	Aandachtspunten
Herfstvakantie			
Na de zomervakantie is er binnen de groepsvergadering aandacht voor de gedragsregels m.b.t. speelplaats en speciale bijeenkomsten			
Week 43	**Speelplaats**	Ik speel met anderen en laat iedereen meedoen. Als iemand alleen is vraag ik of hij mee wil doen.	
Week 44	**Speelplaats**	Ik houd me aan de spelregels. Ik speel op de juiste plek.	
Week 45	**Speelplaats**	Ik gebruik de speeltoestellen zoals ze bedoeld zijn. Ik raap spullen op en doe afval in de prullenbak als ik dit tegenkom.	
Week 46	**Speelplaats**	Ik ben zuinig op het speelgoed en ruim alles netjes op. Ik zet de fiets in het fietsenrek.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 47	**Speelplaats**	Ik gebruik 'Praat het uit' bij conflicten. Als de bel gaat, ga ik direct in de rij staan.	***Denk aan de groepsvergadering!***
Week 48	**Speciale Momenten**	Ik luister naar voordrachten. Ik heb respect voor anderen.	
Week 49	**Speciale Momenten**	Ik blijf zitten (op de stoel/bank/grond) Ik wacht op het teken om terug te gaan naar de klas.	
Week 50	**Speciale Momenten**	Ik ga rustig terug naar de klas. Ik houd de stoel vast zoals afgesproken is.	
Week 51	**Speciale Momenten**	Ik steek mijn hand op en ben gelijk stil als ik het stilteteken zie.	
Kerstvakantie			

Thema's per periode:

Zomer – Herfst: overal en speciale bijeenkomsten
Herfst – Kerst: speelplaats en speciale bijeenkomsten
Kerst – carnaval: gangen
Carnaval – meivakantie: toiletten
Meivakantie – Zomer: gymzaal/speelzaal

Bijlagen:

- Nieuwsbrief Blok 1
- Nieuwsbrief Blok 2
- Nieuwsbrief Blok 3
- Nieuwsbrief Blok 4
- Nieuwsbrief Blok 5
- Nieuwsbrief Blok 6

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 1 We horen bij elkaar

Algemeen

Onze school voert vanaf dit schooljaar het programma van 'De Vreedzame School' in. Dit programma wil een bijdrage leveren aan een positief sociaal klimaat en de vorming van actieve en 'betrokken' burgers.

U als ouders en wij als leerkrachten hebben de taak om onze kinderen voor te bereiden op een maatschappij, die gecompliceerd is. Een maatschappij waarin niet alleen lezen en rekenen belangrijk zijn voor succes, maar ook sociale vaardigheden.

De Vreedzame School wil de kinderen hierop voorbereiden. De school als een mini-maatschappij biedt de kinderen de gelegenheid om de nodige sociale vaardigheden te oefenen.

Met het programma van De Vreedzame School leren de kinderen om op een positieve manier met elkaar om te gaan. De kinderen leren op een democratische manier beslissingen te nemen en een actieve bijdrage te leveren aan de sfeer en de gang van zaken in de groep. Dit bevordert niet alleen het plezier waarmee uw kinderen naar school gaan, maar zorgt ook voor een werkklimaat waarin veel geleerd kan worden.

Wilt u meer weten over De Vreedzame School, dan kunt u natuurlijk altijd langskomen of kijken op de website www.devreedzameschool.nl.

Blokken van het programma

De Vreedzame School is een programma voor de hele school.
Het programma is zo opgebouwd dat in alle groepen dezelfde 6 thema's / blokken aan bod komen:
Blok 1 We horen bij elkaar (over groepsvorming en omgaan met elkaar)
Blok 2 We lossen conflicten zelf op (leren omgaan met conflicten)
Blok 3 We hebben oor voor elkaar (over communicatie)
Blok 4 We hebben hart voor elkaar (over gevoelens)
Blok 5 We dragen allemaal een steentje bij (verantwoordelijkheid)
Blok 6 We zijn allemaal anders (over verschillen en overeenkomsten)
In alle groepen wordt gedurende het schooljaar tegelijkertijd aan dezelfde thema's / blokken gewerkt.
We zijn meteen aan het begin van het schooljaar gestart met de lessen van Blok 1.

Vraag aan de directeur:

Wat is voor jullie school de reden om met het programma van De Vreedzame School te gaan werken?

Christian van den Brekel (directeur basisschool Lambertus):
Wat ons team aanspreekt is de positieve insteek van de Vreedzame School. We doen veel aan zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van kinderen en daar sluiten de uitgangspunten van de Vreedzame school naadloos bij aan. Met behulp van dit programma willen we het sociale klimaat op onze school versterken. Kinderen kunnen heel veel en dat willen we zo veel mogelijk benutten.
Een school waar iedereen zich thuis voelt. Zo'n school willen we zijn!

Wat leren de kinderen?

De volgende sociaal-emotionele vaardigheden komen in het programma aan bod:

- Inzicht in het effect van je eigen gedrag op anderen.
- Inlevingsvermogen: jezelf kunnen en willen verplaatsen in anderen.
- Rekening houden met anderen; de ander serieus nemen.
- Herkennen van gevoelens.
- Omgaan met gevoelens.
- Controle over jezelf; een rem op hinderlijk impulsief gedrag.
- Conflicten oplossen door win-win situaties.
- Meedenken hoe sommige dingen in de klas geregeld worden.
- Zelfvertrouwen / positief zelfbeeld versterken.

Kletskaart blok 1

De kleuters krijgen tijdens elk blok een 'kletskaart' mee. Op de voorkant van deze kaart staan Aap en Tijger. Dit zijn de handpoppen die bij de lessen van De Vreedzame School regelmatig een hoofdrol spelen.
Blok 1 van De Vreedzame School heeft als thema: 'We horen bij elkaar'. In dit blok werken we met elkaar aan een fijne groep waar iedereen elkaar kent en waarin iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt.

U kunt met uw kind hierover 'kletsen' aan de hand van deze vragen:

- Met wie heb je vandaag gespeeld?
- Welke kinderen zitten er allemaal bij jou in de klas?
- Wat vind je leuk om op school te doen? Is er ook iets wat je niet leuk vindt?
- Welke regels en afspraken zijn er bij jou in de groep? Bijvoorbeeld: tijdens eten en drinken, naar de wc gaan, in de kring zitten, spelen en werken? Kun je er eentje voordoen?
- Welke taak heb jij al gedaan in de klas? En welke taak wil je graag doen?
- Waarmee heb je een ander kind geholpen?
- Waarmee wil je thuis helpen?
- Zullen we elkaar een opsteker geven?
- Kun je laten zien hoe 'Stop! Hou op!' gaat?

Veel kletsplezier!

Blok 1 We horen bij elkaar

Tijdens dit blok staat het samen werken aan een positief werkklimaat centraal. Naast de algemeen geldende schoolregels maken leerkracht en kinderen samen afspraken over hoe je met elkaar omgaat en over de inrichting en het ordelijk houden van de klas.
Om van een school of klas een groep te maken, is het nodig dat elk kind het gevoel heeft dat hij/zij er bij hoort. Kinderen hebben iets met elkaar als ze elkaar goed kennen en elkaar waarderen.
Ze leren over *opstekers* en *afbrekers*. Je geeft een opsteker als je een aardige, positieve opmerking over iemand maakt. "Jij kan zo goed iemand helpen".
Opstekers doen iets met je; je wordt er bijvoorbeeld blij van. Het tegenovergestelde van een opsteker is een 'afbreker'. Het is een onaardige, negatieve opmerking over iemand. De ander krijgt er bijvoorbeeld een vervelend gevoel van. De kinderen leren dat iedereen zijn mening moet kunnen uiten en verdedigen en iedereen respect moet hebben voor de mening van anderen.
Om de sfeer direct goed neer te zetten zijn we gelijk in de eerste schoolweek begonnen met de Vreedzame Schoollessen.

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 2 We lossen conflicten zelf op

basisschool Lambertus

Blok 2 Algemeen

Overal waar kinderen met elkaar spelen en werken komen conflicten voor. Met De Vreedzame School leren we de kinderen dat conflicten heel normaal zijn en dat ze bij het leven horen. Wat belangrijk is, is hoe je er mee omgaat. Hoe los je op een positieve manier conflicten op? Hoe zorg je ervoor dat beide partijen tevreden zijn met de oplossing?
Een conflict hoeft niet uit te monden in ruzie. We spreken van ruzie wanneer het ene kind wil winnen ten koste van het andere kind. Eén partij is dan tevreden, de andere partij is de verliezer.

De kinderen leren dat ze bij een conflict eerst rustig moeten worden voordat ze na kunnen denken over een oplossing.
We noemen dat 'afkoelen'.
Met de kinderen wordt besproken of een vaste plek in de klas een goede manier is om rustig te worden. We noemen dat een 'afkoelplek'. Dat kan een hoekje zijn in de klas met een stoel en tafel, een boekje, een teken-blokje en wat de kinderen meer bedenken.
Er worden ook afspraken over gemaakt, bijvoorbeeld dat je er niet langer dan 10 minuten mag blijven. De juf of meester houdt het in de gaten, ook als een kind dan nog niet afgekoeld is.
Kinderen begrijpen heel goed waarom afkoelen belangrijk is. Je komt anders niet verder met het zoeken naar een oplossing.

We starten met de lessen uit **Blok 2 ('We lossen conflicten zelf op').** Het doel van de lessen in dit blok is kinderen te leren om op een positieve manier met conflicten om te gaan. De lessen zijn onder andere gericht op het verschil tussen conflict en ruzie. Een conflict is een verschil van mening: je wilt bijvoorbeeld allebei iets anders doen of hebben. Bij een conflict wil je een oplossing bedenken waar je allebei tevreden over bent. Je zoekt naar win-win oplossingen.

Conflicten horen bij het leven. Wanneer conflicten met geweld gepaard gaan, spreken we van ruzie. We leren kinderen dat je op drie manieren kunt reageren op een conflict. Of je loopt weg, je zegt niet wat je ervan vindt. Of je reageert agressief, je bent boos en wordt driftig. Of je staat stevig, je komt op voor jezelf en houdt ook rekening met de ander: je zoekt naar een win-win-oplossing.

In groep 1 en 2 leren de kinderen zelf hun conflicten op te lossen met behulp van de LOS HET OP KAART. In groep 3 tot en met 8 leren de kinderen dat met behulp van het stappenplan PRAAT HET UIT. In de bovenbouw gaan de lessen over kritisch naar jezelf kijken, hoe je met je eigen mening en met kritiek omgaat. Er wordt ook gekeken naar conflicten in de wereld en de rol van de Verenigde Naties.

In Blok 1 'We horen bij elkaar' hebben de kinderen het volgende geleerd:

- om te praten over de sfeer in de groep.
- om elkaar opstekers te geven, iets positief te zeggen over iemand en wat dat met iemand doet.
- om een takenlijst voor in de klas te maken en de taken eerlijk te verdelen.
- dat iedereen een eigen mening mag hebben.
- om met de klas een afsprakenposter te maken waarop staat hoe je met elkaar omgaat.
- dat er ook regels zijn die de leerkracht aangeeft.
- om samen te werken.
- om een boek te maken dat over henzelf gaat: dit ben ik (groep 8).

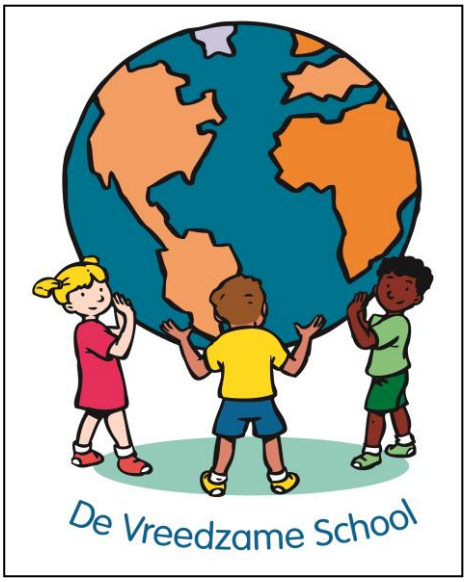

De Vreedzame School

Wilt u meer weten over De Vreedzame School? Neem dan eens een kijkje op de website www.devreedzameschool.nl
Uiteraard kunt u ook gewoon langskomen op school!

Tip voor thuis

Hoort u van uw kind over 'opstekers' en 'afbrekers'?
Vraag er naar en praat er over.
Laat uw kind weten wanneer hij of zij een 'afbreker' aan iemand geeft. Vraag hoe dat voor die ander is.
Stimuleer om 'opstekers' te geven. Doet u dat zelf ook naar uw kind en noem daarbij dan de term 'opsteker'.
Aan de ouders van de kinderen uit groep 1 en 2: bespreek de kletskaart van blok 2 met uw kind, bijvoorbeeld: "Wat doen Aap en Tijger als ze ruzie hebben? Wat hebben ze geleerd over ruzies oplossen?".

Ouderavond De Vreedzame School

Op maandagavond 14 december 2015 (van 19.00 - 20.45u) organiseert het team van basisschool Lambertus een speciale ouderavond, waarbij alle ouders kunnen deelnemen aan verschillende workshops omtrent De Vreedzame School! U ontvangt te zijner tijd nog een aparte uitnodiging voor deze avond.

Noteer deze datum alvast in uw agenda!

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 3 We hebben oor voor elkaar

basisschool Lambertus

Blok 3 Algemeen

In dit blok stimuleren we de kinderen om 'oor voor elkaar' te hebben. De lessen gaan over communicatie, over 'praten mét elkaar' in plaats van 'praten tégen elkaar'.

De kinderen leren wat goed en slecht luisteren is. In tweetallen oefenen de kinderen om naar elkaar te luisteren. De een vertelt, de ander luistert. Goed luisteren kun je zien aan oogcontact, knikken, actieve lichaamshouding en herhalen wat de ander zei.

De kinderen leren zich in een ander te verplaatsen. Ze leren dat het belangrijk is om goed naar elkaar te luisteren en duidelijk te zeggen wat je bedoelt.

Ze leren vragen stellen en samenvatten. Je laat daarmee zien dat je de ander goed begrepen hebt.
We bespreken met de kinderen dat mensen op verschillende manieren naar dezelfde dingen kunnen kijken. We spreken dan over het hebben van verschillende 'gezichtspunten'.

In de bovenbouw leren de kinderen argumenteren en debatteren. Hierbij gaat het om het verdedigen van een stelling, bijvoorbeeld 'kinderen moeten op tijd naar bed' of 'iemand die pest moet streng gestraft worden'.

In groep 8 leren de kinderen over cyberpesten en wat ze kunnen doen.
Ze leren over verschillen in communiceren via sociale media en face-to-face.

We starten met de lessen uit **Blok 3 ('We hebben oor voor elkaar').**

De kinderen leren belangrijke communicatieve vaardigheden, zoals o.a. duidelijk communiceren, goed luisteren, vragen stellen, verplaatsen in het gezichtspunt van een ander en een verschil van mening overbruggen.

De lessen zijn gericht op:
- Duidelijk vertellen. Goed kunnen communiceren is erg belangrijk bij het oplossen van conflicten. Een slechte communicatie kan conflicten verergeren.
- Goed en slecht luisteren. De kinderen leren actief naar elkaar te luisteren, goede vragen te stellen en samen te vatten wat de ander heeft gezegd.
- Misverstanden. Wat de een bedoelt en hoe de ander het begrijpt. Ze leren te zien hoe de interpretatie van een boodschap kan verschillen.
- Gezichtspunten. De kinderen leren zich te verplaatsen in de mening of positie van een ander.
- Een mening onderbouwen met argumenten, in de bovenbouw door middel van debatteren.
- Het overbruggen van meningsverschillen en komen tot overeenstemming.
- In groep 8 op het kritisch omgaan met informatie, en op het respectvol communiceren via de 'sociale media'.

In Blok 2 'We lossen conflicten zelf op' hebben de kinderen het volgende geleerd:

- Om een conflict zelf goed op te lossen.
- Om win-win oplossingen te bedenken.
- Om het stappenplan PRAAT HET UIT toe te passen.
- Om zich bewust te zijn van hun eigen manier van reageren op een conflict.
  Rood- agressief, je bent boos en wordt driftig.
  Blauw- weglopen, je zegt niet wat je ervan vindt.
  Geel- stevig, je komt op voor jezelf.
- Om na te denken over de druk van de groep en het hebben van een eigen mening.
- Hoe om te gaan met kritiek.

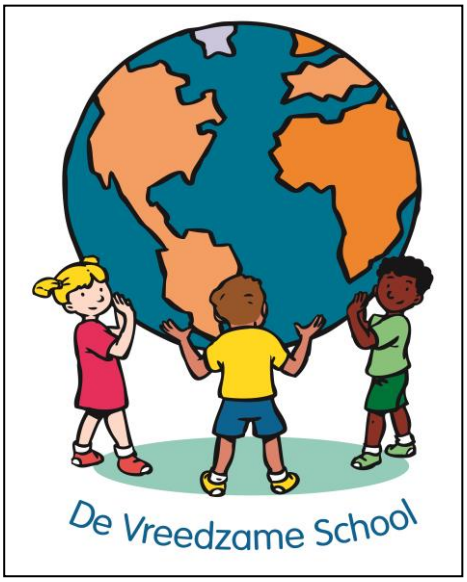

Tip voor thuis

Maak thuis gebruik van PRAAT HET UIT. Dit is een stappenplan dat gebruikt wordt om conflicten op te lossen. Het is op school beschikbaar.
En voor de ouders van de kleuters: bespreek de kletskaart van blok 3 met uw kind, bijvoorbeeld: "Kun je voordoen hoe je goed luistert naar elkaar?" Of: "Hoe kun je iets 'vertellen' zonder je stem te gebruiken, bijvoorbeeld met je gezicht, armen, handen? Laat zien dat je iets leuk vindt en niet leuk vindt".

De Vreedzame School

Wilt u meer weten over De Vreedzame School? Neem dan eens een kijkje op de website www.devreedzameschool.nl
Uiteraard kunt u ook gewoon langskomen op school!

Terugblik op ouderavond De Vreedzame School

Zoals bekend heeft op maandagavond 14 december 2015 de ouderavond omtrent de Vreedzame School op onze school plaatsgevonden, waarbij de ouders hebben deelgenomen aan verschillende workshops omtrent thema's die binnen De Vreedzame School centraal staan.

Voor een foto impressie van deze avond: zie onze website (www.lambertusswalmen.nl) onder het kopje 'fotoboek' (titel: ouderavond de Vreedzame School 14 december 2015).

Noteer deze datum alvast in uw agenda!

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 4 We hebben hart voor elkaar

Blok 4 Algemeen

Dit blok gaat over gevoelens.

Om kunnen gaan met gevoelens is van groot belang voor een positief klimaat in de klas en in de school. De Vreedzame School streeft naar een klimaat waarin iedereen zich prettig voelt en waarin kinderen "hart voor elkaar" hebben, d.w.z. dat ze met respect omgaan met elkaar. Dat gaat gemakkelijker als kinderen in staat zijn hun gevoelens te benoemen en zich in de gevoelens van anderen te verplaatsen. Kinderen zijn dan beter in staat om conflicten positief op te lossen. Om met elkaar over gevoelens te praten, is het van belang dat de kinderen zich veilig voelen in de groep; tegelijkertijd bevorderen deze gesprekken de veiligheid in de groep. Er ontstaat een vertrouwde sfeer.

We hebben het over gevoelens als boos en verdriet. We bespreken wat het betekent als iemand wordt buitengesloten. De kinderen leren herkennen wat hen boos maakt en hoe ze hun boosheid uiten. Ze leren dat "afkoelen" belangrijk is om een conflict te kunnen oplossen.

Verder gaat het in blok 4 over blij zijn, tevreden zijn, over opkomen voor elkaar. De lessen gaan over dingen die je leuk vindt en waar je blij van wordt. Aan het einde van blok 4 bedenken de kinderen een les, die voor iedereen leuk is.

Ze bereiden de les zo veel mogelijk zelf voor en verzorgen de les. Na afloop staan de kinderen stil bij de vraag of iedereen een leuke les heeft gehad en worden zo mogelijk afspraken voor een volgende keer gemaakt.

We leren de kinderen dat ze mogen "passen".

Op school wordt het steeds "gewoner" om over gevoelens te praten; in het begin is het vaak nog onwennig. Uiteraard houden we er rekening mee dat niet elk kind even gemakkelijk over zijn of haar gevoelens praat. We willen kinderen de ruimte geven om zelf te kiezen wat ze over hun gevoelens kwijt willen.

We starten met de lessen uit **Blok 4 ('We hebben hart voor elkaar').**

<u>Doel:</u> de kinderen leren gevoelens herkennen en ermee om te gaan.

De lessen zijn gericht op:

- Het besef dat iedereen gevoelens heeft.
- Het herkennen en benoemen van gevoelens.
- Dat eenzelfde gebeurtenis bij mensen verschillende gevoelens kunnen oproepen.
- Elkaar vertellen over hoe je je voelt en kunnen zien hoe anderen zich voelen.
- Het mogen hebben van gevoelens als boosheid of angst; het gaat erom hoe je ermee omgaat.
- Het nadenken waar je boos van wordt en welk gedrag je dan vertoont.
- Eerst afkoelen als je boos bent, anders kun je niet nadenken over een oplossing.
- Het nadenken over buitensluiten als vorm van pesten en wat dat met je doet.
- Het nadenken wat je kan doen als iemand zich in de groep niet prettig voelt.
- Hoe je het voor elkaar kunt opnemen.
- Het samen bedenken en verzorgen van een les die iedereen leuk vindt.

In blok 3 "We hebben oor voor elkaar" hebben de kinderen het volgende geleerd:

- Dat het belangrijk is om duidelijk te zeggen wat je bedoelt; dat voorkomt onnodige conflicten.
- Goed naar elkaar te luisteren en samen te vatten. Je laat dan zien of je de ander goed begrepen hebt.
- Dat mensen op verschillende manieren naar dingen kijken. We noemen dit het hebben van verschillende gezichtspunten. Dat komt omdat we verschillende ervaringen en gevoelens hebben en uit verschillende gezinnen komen. Verschillende gezichtspunten kunnen soms conflicten veroorzaken.

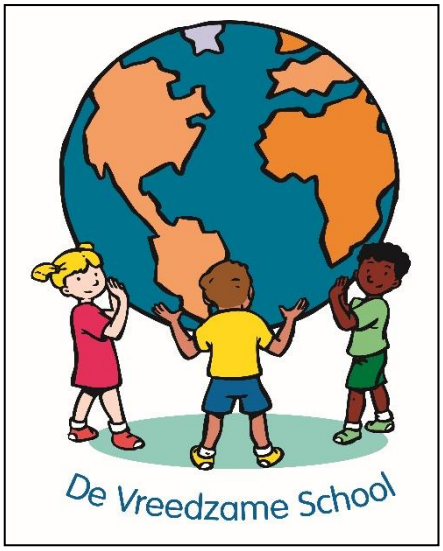

De Vreedzame School

Wilt u meer weten over De Vreedzame School? Neem dan eens een kijkje op de website www.devreedzameschool.nl Uiteraard kunt u ook gewoon langskomen op school!

Tip voor thuis

Geef uw kind eerst de gelegenheid om af te koelen voordat u een conflict gaat uitpraten. Bespreek wat je kan doen als je boos bent:
- gemeen terugdoen.
- de ander z'n zin geven, je terugtrekken.
- weten wat je wilt, rekening houden met wat jezelf wilt en wat de ander wilt. Stimuleer de laatste manier; dat heeft de grootste kans op een positieve oplossing.

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 5 We dragen allemaal een steentje bij

basisschool Lambertus

Blok 5 Algemeen

We willen graag dat de kinderen zich verbonden voelen met de klas en de school. Dat kan alleen als we kinderen het gevoel geven dat ze er toe doen. Om dit te bereiken, krijgen de kinderen taken en verantwoordelijkheden. Binnen de school is afgesproken waarover de kinderen mee mogen denken en beslissen.
Als de kinderen zich betrokken voelen bij de klas en de school, ontstaat een positieve sfeer. Ze zijn dan gemotiveerd om deel te nemen aan wat in de klas gebeurt.

Een van de verantwoordelijkheden van de kinderen op onze school is het werken als leerlingmediator. Leerlingmediatoren zijn speciaal opgeleide kinderen uit de bovenbouw. Zij helpen kinderen bij het oplossen van conflicten. Voor de kinderen uit de onderbouw is dat vaak nog nieuw. Daarom presenteren de leerlingmediatoren zich aan de onderbouw en leggen uit hoe een mediatie met leerlingmediatoren werkt. De kinderen in de midden- en bovenbouw weten dat al.

Een steentje bijdragen gaat ook over het uitvoeren van taken binnen de klas en de school. Dat begint bij het uitvoeren van opgedragen taken en mondt uit in het werken met klassencommissies. Bij een opgedragen taak gaat het om een soort corveetaak. De kinderen zijn verantwoordelijk voor het goed uitvoeren van die taak.
Een klassencommissie gaat verder. Een klassencommissie bedenkt zelf wat ze doet, regelt de organisatie en voert uit. Een klassencommissie kan zich bijvoorbeeld bezig houden met de inrichting van de klas. De klassencommissie presenteert aan de hele klas wat ze gedaan heeft of doet een voorstel.
De leerkracht is uiteraard op de achtergrond aanwezig.

We starten met de lessen uit **Blok 5 ('We dragen allemaal een steentje bij').**

Bij de groepen 1 – 4 zijn de lessen gericht op het:
- Herkennen van boosheid bij jezelf en de ander.
- Leren omgaan met je boosheid.
- Weer goed maken n.a.v. een conflict.
- Leren zoeken naar oplossingen voor een conflict.
- Leren wanneer iets helpen is en wanneer bemoeien.
- Verschil tussen helpen bij een conflict als scheidsrechter en helpen als mediator.
- Leren dat je op school leerlingmediatoren kunt vragen om te helpen wanneer je een conflict hebt.

Bij de groepen 5 – 8 leren de kinderen een eigen bijdrage te leveren aan de groep en aan de school:
- De kinderen bedenken activiteiten om het voor iedereen nog leuker te maken in de klas en in de school.
- De kinderen maken een krant voor de ouders over wat ze hebben gedaan voor de klas en voor de school.
- De kinderen leren het verschil tussen het louter uitvoeren van opdrachten en het zelf bedenken van en meebeslissen over plannen en activiteiten die goed zijn voor de groep.
- De kinderen leren werken met klassencommissies en een schoolcommissie.

In blok 4 "We hebben hart voor elkaar" hebben de kinderen het volgende geleerd:

- Hun eigen gevoelens kunnen herkennen.
- Weten wat hen boos maakt en welk gedrag ze dan vertonen.
- Gevoelens zoals boos-zijn mogen hebben, maar dat het er om gaat hoe je er mee omgaat.
- Eerst moeten afkoelen voordat ze over oplossingen kunnen nadenken.
- Weten hoe het voelt om buitengesloten te worden.
- Voor elkaar op moeten komen.
- Enkele klasgenoten beter hebben leren kennen door te vragen naar meningen en gevoelens in een interview.
- Zich in de gevoelens van een ander kunnen verplaatsen.

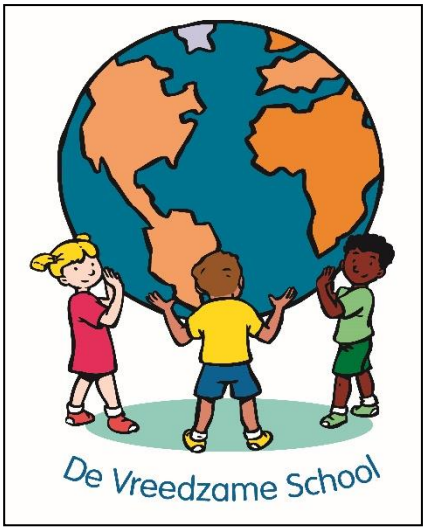
Tips voor thuis:

- Neem de tijd om naar het verhaal van uw kind te luisteren als hij/zij een conflict heeft.
- Bedenk samen oplossingen waar iedereen tevreden over is.
- Bedenk samen met uw kind een plannetje om het thuis nog gezelliger te maken en spreek af wie wat doet.
- Laat uw kind(eren) eens meedenken en beslissen over dingen die u wilt gaan doen, bijvoorbeeld het kiezen van de vakantiebestemming, zodanig dat het voor iedereen leuk is.

De Vreedzame School

Wilt u meer weten over De Vreedzame School? Neem dan eens een kijkje op de website www.devreedzameschool.nl
Uiteraard kunt u ook gewoon langskomen op school!

Nieuwsbrief De Vreedzame School

Blok 6 We zijn allemaal anders

basisschool Lambertus

Blok 6 Algemeen

In blok 6 gaan de lessen over overeenkomsten en verschillen tussen mensen. We willen de kinderen leren om te gaan met verschillen van mening en verschillen in gewoontes, leefstijl, levensbeschouwing, leeftijd, sekse en in cultuur. We werken aan acceptatie en waardering ervan.

Om goed om te kunnen gaan met verschillen moet je er over kunnen praten. Het gaat om luisteren naar de ander, een mening vormen, van mening kunnen veranderen en een eigen mening verdedigen. Op deze manier willen we vooroordelen tegengaan. Door een positieve aanpak ervaren de kinderen verschillen als vanzelfsprekend in plaats van eng of vreemd.

In dit blok gaat het om accepteren, tolerantie en waarderen. We bieden de lessen in projectvorm aan, waarbij de kinderen de eigen families en de eigen klas verkennen, interviews afnemen en werkstukken maken over verschillende levensbeschouwingen. De kinderen werken in tweetallen of in groepjes en bespreken hun bevindingen met de hele klas.

Naast deze lesactiviteiten is de manier waarop wij als leerkrachten zelf omgaan met overeenkomsten en verschillen erg belangrijk. We proberen zo veel mogelijk acceptatie en waardering uit te dragen van overeenkomsten en verschillen in de eigen groep en de school. We maken kinderen bewust van eventuele vooroordelen en geven duidelijke grenzen aan welk gedrag niet meer kan, d.w.z. welk gedrag haaks staat op de bedoelingen van dit blok. Wij zetten ons in voor een goede voorbeeldfunctie naar de kinderen toe.

Met de lessen, onze eigen houding en met ondersteuning van de ouders hebben we er alle vertrouwen in dat iedereen het bij ons op school prettig heeft, omdat "anders zijn mag".

We starten met de lessen uit **Blok 6 ('We zijn allemaal anders').**

Doel: een open houding bij de leerlingen ten aanzien van verschillen tussen mensen.

De lessen zijn gericht op het leren ontdekken van verschillen en overeenkomsten en over de wijze waarop we met die verschillen om kunnen gaan.

- In de groepen 1 en 2 gaat het om het verkennen van de families van de leerlingen.
- In groep 3 gaat het over verschillen en overeenkomsten in de klas.
- In groep 4 staan verschillen en overeenkomsten tussen families centraal.
- In de groepen 5 en 6 komen verschillen en overeenkomsten in de school aan bod.
- In de groepen 7 en 8 gaat het om levensbeschouwingen. Daarnaast wordt er onderzocht hoe al deze verschillen een stem krijgen in onze democratische samenleving en hoe we dat in onze democratische samenleving hebben georganiseerd.

In blok 5 "We dragen allemaal een steentje bij" hebben de kinderen het volgende geleerd:

- Het herkennen van boosheid bij jezelf en bij de ander en het leren omgaan met je eigen boosheid.
- Het leren zoeken naar oplossingen voor een conflict.
- Dat we een school zijn waar iedereen actief meedoet en meehelpt.
- Dat er onderwerpen zijn waar we als kinderen echt over mee mogen praten.
- Dat er een verschil is tussen het louter uitvoeren van opdrachten en het zelf bedenken van en meebeslissen over plannen en activiteiten die goed zijn voor de groep.

De Vreedzame School

Wilt u meer weten over De Vreedzame School? Neem dan eens een kijkje op de website www.devreedzameschool.nl
Uiteraard kunt u ook gewoon langskomen op school!

Tips voor thuis:

- Uw kind kan thuis komen met opdrachten over uw gezin en familie. Wij vragen u hierover in gesprek te gaan met uw kind. Het gaat om overeenkomsten en verschillen tussen de gezinsleden, familie met als uitgangspunt dat verschillen er mogen zijn.
- Wees u bewust van eigen oordelen en vooroordelen over milieu, gezin, huidskleur en op welke manier hierover in het eigen gezin gesproken wordt.

